

Aniołowie i archaniołowie



Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- omówienie roli i powołania aniołów przez Stwórcę;
- kształtowanie postawy zapraszania aniołów do codziennego życia dzieci i młodzieży.



Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- potrafi streścić najważniejsze prawdy podane przez Magisterium Kościoła dotyczące aniołów;
- potrafi podać imiona głównych archaniołów i wyjaśnić ich znaczenie oraz powiedzieć, komu patronują;
- wyjaśnia, co znaczy, że anioł stróż jest opiekunem każdego człowieka;
- podejmuje praktykę regularnej modlitwy za wstawiennictwem aniołów;
- zastanawia się, które cechy świętych aniołów warto naśladować.



Pojęcia i postaci

święci aniołowie stróżowie; święci archaniołowie Gabriel, Michał, Rafał.



Wartości

opieka aniołów nad człowiekiem, ich wstawiennictwo, znaczenie modlitwy do aniołów stróżów.



Metody i środki

pogadanka, analiza opowiadania, praca z Pismem Świętym, profil postaci, rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem; plakaty, materiały graficzne i multimedialne przedstawiające świętych aniołów i archaniołów



Propozycja realizacji



Modlitwa na rozpoczęcie

Modlitwa do Anioła Stróża (Aniele Boży, stróżu mój).

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę znał postaci świętych aniołów stróżów, a szczególnie archaniołów Gabriela, Michała i Rafała; będę pamiętał o tym, że są moimi patronami i opiekunami, danymi mi przez Boga; będę potrafił wzywać ich pomocy i orędownictwa w codziennym życiu.

Metoda – pogadanka. Nauczyciel zapisuje temat lekcji na tablicy, a pod nim pytanie z punktu „Messenger Boży”. Uczniowie notują w zeszytach.

Nauczyciel mówi, że każdy z nas zna rozmaitych świętych. Niektórzy są nam bliscy, innych słabo jeszcze znamy. Uczniowie podają przykłady postaci i ich krótkie charakterystyki.

Metoda – analiza opowiadania. Prócz świętych ludzi mamy także świętych aniołów, o których Biblia wielokrotnie przypomina. Nauczyciel czyta tekst krótkiego opowiadania:

W szpitalu lekarze postanowili wykonać maleńkiemu dziecku poważne badanie. Dziecko miało zaledwie trzy tygodnie życia. Jego stan był bardzo ciężki. Matce dziecka nie pozwolono uczestniczyć w badaniu ze względu na procedury medyczne i konieczność precyzyjnego wykonania zabiegu. Płacząca i załamana przekazała dziecko w ręce lekarki.

Przez zamknięte drzwi sali, w której odbywało się badanie, dochodził głośny płacz jej małej córeczki. Matka dziecka nie mogła tego znieść. Ścisnąc w rękę różaniec, cicho modliła się słowami: „Boże, poślij tam swego anioła, niech czuwa nad moim dzieckiem, niech je przytuli. Niech czuwa nad ręką lekarzy”.

Po dłuższej chwili płacz umilkł. Otworzyły się drzwi. Pielęgniarka przyniosła spokojne dziecko i powiedziała:

– Wszystko się udało. Zabieg udał się wyjątkowo sprawnie. Czekamy na wyniki badań.

Następnie uczniowie ustnie udzielają odpowiedzi na pytania:

- A. O kim jest ten, przeczytany przed chwilą, tekst?
- B. W nawiązaniu do wysłuchanego tekstu, odpowiedz na pytanie, co było źródłem siły dla matki chorego dziecka?
- C. Konsekwencją czego było uspokojenie dziecka?

Metoda – praca z Pismem Świętym. Nauczyciel wyjaśnia, że w Piśmie w Świętym w bardzo wielu miejscach znajdujemy informacje na temat aniołów. Następnie wieszka na tablicy plakaty przedstawiające postaci aniołów lub wyświetla ich przedstawienia, korzystając z rzutnika. Nauczyciel lub wybrany uczeń odczytuje fragment z Pisma Świętego: Ps 103, 19-22.

Podczas gdy uczniowie samodzielnie czytają treść lekcji w podręczniku (pominąwszy informacje dotyczące archaniołów), nauczyciel rysuje na tablicy szkic przedstawiający anioła stróża. Następnie wraz z uczniami, na podstawie przeczytanych informacji, dopisuje do szkicu informacje dotyczące aniołów stróżów.

Metoda – profil postaci. W drugim kroku nauczyciel rysuje na tablicy tabelę profilu postaci archaniołów. Prezentuje przedstawienia postaci archaniołów – obrazy, freski, rzeźby, korzystając z zasobów internetu oraz narzędzi multimedialnych. Wybrani lub chętni uczniowie odczytują na głos z podręcznika informacje dotyczących archaniołów. Dodatkowo nauczyciel wyjaśnia hierarchię anielską.

Na podstawie usłyszanych informacji uczniowie uzupełniają tabelę.

| Archanioł | Kim jest? Co o nim wiem? |
|-----------|--------------------------|
| Michał | |
| Rafał | |
| Gabriel | |

Wykonaną pracę uczniowie przepisują do zeszytu jako notatkę.

Metoda – rozmowa kierowana. Nauczyciel zwraca się do uczniów z pytaniem, w jaki sposób aniołowie mogą być obecni w naszym życiu i w jakich sytuacjach warto o nich pamiętać. Odpowiedzi zapisywane są na tablicy i w zeszytach. W trakcie rozmowy nauczyciel dąży do tego, by wskazana została jako wartość potrzeba opieki na człowiekiem.

Opieka anielska to pomoc z Nieba, która jest dowodem miłości Boga do człowieka. Ludzie, którzy zawierzają swoje życie opiece anielskiej odczuwają w życiu spokój, radość, cieszą się poczuciem bezpieczeństwa, którego świat dać nie może.

Człowiek, który wzywa opieki aniołów i posyła je w różne miejsca swego życia, doświadcza z ich strony realnego wsparcia. Pomaga mu to pokonywać trudności, uczyć się, nawiązywać przyjaźnie, być wiernym swojej wierze i z optymizmem patrzeć w przyszłość.

Metoda – praca z podręcznikiem. Uczniowie ustnie, a następnie pisemnie, odpowiadają w zeszytach na pytania z punktu „Czy wiesz?”.

- A. Co to jest świat niewidzialny?
- B. Kim są archaniołowie?

Alternatywnie: Uczniowie wykonują ćwiczenia z podręcznika (wybrane lub wszystkie – wedle uznania nauczyciela).



Podsumowanie lekcji

Nauczyciel podsumowuje lekcję. Pomocne będą następujące pytania:

- A. Jakich świętych poznaliśmy dziś na lekcji?
- B. Kim są trzej najważniejsi archaniołowie?
- C. Dlaczego aniołowie są naszymi stróżami?
- D. Które cechy aniołów warto naśladować?

Po uzyskaniu odpowiedzi na pytania nauczyciel zachęca uczniów do przyjęcia świętych aniołów za patronów, orędowników i opiekunów oraz do regularnej modlitwy do nich.



Modlitwa na zakończenie

Modlitwa do Świętego Michała Archanioła (Święty Michale Archaniele, wspomagaj nas w walce).



Praca domowa

Z podręcznika.



Korelacja z edukacją szkolną

- wychowanie do życia w rodzinie – wartości i tradycje ważne w rodzinie, wspólne świętowanie, organizacja i przeżywanie wolnego czasu;
- język obcy nowożytny – słownictwo religijne (rok liturgiczny, modlitwy).